
De geestelijke mens (3)

De vleeselijke christen

J.G.Bulthuis

Om het heerlijke einddoel des geloofs te kunnen bereiken, zal de gelovige dezelfde weg dienen te bewandelen als Jezus. Hij is de hemelen doorgedaan (Hebr.4:14). Zijn wandel was boven, in de onzienlijke wereld. Daar was Hij verbonden met God, de Vader, door zijn geloof in diens woord en door zijn plaats in diens Geest. Vanuit die bewuste positie bond Hij de strijd aan met het rijk der duisternis en overwon. Daarbij steunde Hij alleen op zijn God. Hij bediende Zich niet van wereldse wijsheden, het joods religieus denken en natuurlijke oplossingsmethoden. Hij was de geestelijke mens bij uitstek. Zó zullen nu ook zijn volgelingen leven: als geestelijke mensen, als nieuwe scheppingen, als uit God geborenen. Daartoe zal elke vorm van vleeselijk leven afgelegd dienen te worden. In deze studie willen we daar verder op ingaan.

Duivelswerk

Het vierde levensterrein waar vlees zich vooral doet gelden is het religieuze. Juist daar zullen de geestelijke vijanden hun slag willen slaan om de zich op God richtende mens te blokkeren, te misleiden en, indien dat lukt, te gebruiken als handlanger. Dat duivelse spel begon al tussen Abel en Kaïn. De eerste was door persoonlijk geloof met God verbonden en ontdekte de weg tot verzoening: het offer met bloedstorting. Zonder dat geschiedt er geen vergeving (Hebr.9:22). De tweede meende dit te kunnen bewerken door middel van uitwendigheden, dus met voorbijgaan van de goddelijke weg (Gen.4:1-5). Het spanningsveld tussen die twee werelden van geest en vlees eindigde in moord. Hier werd voor de eerste maal het woord uit 2 Timotheüs 3:12 vervuld: Allen die in Christus Jezus

Vleselijk

godvruchtig willen leven, zullen vervolgd worden. En uit Galaten 4:29: Zoals destijds hij die naar het vlees verwekt was, hem die naar de geest verwekt was, vervolgde, zo ook nu.

Sommige gelovigen hebben het daar moeilijk mee. Waarom toch en waardoor toch, vragen zij zich af als er weer een geschil boven komt drijven. Er is maar één antwoord op: vlees is een denk- en leefwijze onder inspiratie van boze geesten. Vooral de vrome weerspannige geesten hebben het gemunt op de ondergang van de ware kinderen Gods. Deze machten zullen altijd dwars liggen en tegenwerken. Vooral in het geloofsleven en dus tevens in het gemeentelven. Het is derhalve noodzaak om onderscheiding op dit gebied te ontwikkelen om tot zuivering en ware eenheid te kunnen gaan komen.

De vleselijke christen is te herkennen aan zijn religieuze doelstellingen en de wijze waarop hij zijn geloofsleven uitwerkt. In plaats van zich te richten op het naderende zoonschap en zonodig daar alles aan ondergeschikt te maken, is hij/zij met nevendoelen bezig. Bv. eenheid, desnoods via een vorm van (pinkster)oecumene. Of: ontwikkeling van krachten, wonderen, vooral lichamelijke genezingen. Of: een lof- en aanbiddingscultus. En met betrekking tot het gemeentelven gaat het er om dat gezelligheid, natuurlijke activiteiten, aandacht en vooral 'iedereen heeft iets', de belangrijkste zaken zijn. Ook de 'fijne' dienst waarbij veel uiterlijk vertoon op het programma staat, heeft sterk de voorkeur. Waar bij Jezus en de apostelen het woord Gods, dus prediking, lering en studie centraal stonden (bv. Matth. 11:1), wordt dit meer en meer tot kleinere proporties teruggedrongen. Of men slaapt tijdens de woordverkondiging. Een voor hen logisch gevolg is dat de 'ambten' van profeet, leraar, voorganger en oudsten niet meer zo noodzakelijk zijn. Naast de eigen gemeente is men mede afhankelijk van conferenties en toogdagen.

Er kan een gevoeligheid zijn voor kritische opmerkingen over het traditionele christendom (kerken en leringen). Hoewel men daar uitgetrokken is, werken

Uiterlijkheden

verborgen bindingen door. Wat maar enigszins christelijk ruikt, wordt aanvaard en verdedigd. Men moet immers 'in de liefde' blijven. Dat de liefde in de eerste plaats de waarheid en de gerechtigheid geldt, wordt over het hoofd gezien en minder van belang gevonden. Dat Jezus te kort wordt gedaan op dit punt schijnt niet beseft te worden.

De vleeselijke geloofsbeleving kenmerkt zich sterk door de grote waarde die men hecht aan allerlei uiterlijkheden. De bijbel geeft daar tal van voorbeelden van. Enkele schriftplaatsen zijn:

- * ...zij die roem zoeken door uiterlijkheden en niet door het hart (2 Cor.5:12b).
- * Allen die zich uiterlijk goed willen voordoen, trachten u te dwingen tot de besnijdenis... (Gal.6:12a).
- * Filippenzen 3:2-11.
- * Colossenzen 2:16 t/m 3:4.

In zijn brieven moest Paulus al spoedig de door hem gestichte gemeenten wijzen op de sluwe infiltraties van vleeselijke leringen. Vooral joodse christenen trachtten hier en daar de wet weer in te voeren. Het 'smaak niet, raak niet en roer niet aan' principe (Col.2:21). De Galatenbrief is één grote ontmaskering van die leugen.

In onze tijd werkt die geest nog steeds. Men heeft dan - waarschijnlijk onbewust - een wettisch getinte instelling laten ontwikkelen in de loop der jaren. Er vormt zich een traditie van volle evangelie gewoonten, voorschriften, jargon en rituelen. Op zich is dit deels onvermijdelijk en lang niet in alle gevallen verkeerd, maar waar dwang en verplichting wordt opgelegd, geeft het te denken. Bevoogding over elkaars natuurlijk leven - zonden uitgezonderd - met uitspraken wat wel en niet hoort, gaat te ver. Ook slaat men een verkeerde weg in als bv. de liturgie het hoofdaksent krijgt.

Sommige vleeselijke christen laten graag in het openbaar van zich horen. Lange gebeden, slome liederen of halve gospelpopmusic, en als het maar even kan ook een zegje

Aanzien

doen. Daarbij wordt de spreker aangevuld of weerlegd of met kritische vragen bestookt. Men wil opvallen, zichzelf brengen. Maar niet wie zichzelf aanbeveelt, doch wie de Here aanbeveelt, heeft de proef doorstaan (2 Cor.10:18). Anderen hoor je daarentegen nooit in de gemeente. Zolang alles maar in het bekende straatje voortgaat, vinden zij het al lang best. De essentie der dingen ontgaat hen min of meer.

Voor de vleselijke christen is zijn voortgang in het evangelie afhankelijk van hoe het uiterlijk in de gemeente toegaat. Zint hem dat niet dan stapt men na een tijd van kritiek en soms ook geklets over naar een andere gemeente. Als uitwendigheden het motief daartoe vormen, is men ongeestelijk bezig.

Vleselijk is eveneens het sterk gericht zijn op één van de voorgaande broeders, meestal de voorganger. Men wil steeds hèm spreken, door hèm gezien worden. Alle anderen zijn tweede rangs figuren. Met een bijna magische verwachting klampen ze zich vast aan z'n gebed. Als een soort stampriester wordt h'ij bij alles betrokken wat leven en dood aangaat. Deze houding komt voort uit een 'aanzien des persoons'. De bijbel noemt dit zonde (Jac.2:9).

Het gevolg is dat men onzelfstandig blijft, onvolwassen, onmondig en niet z'elf leert te geloven en te wandelen met God. Psalm 146:3,5 leert ons iets anders: Vertrouwt niet op edelen, op een mensenkind bij wie geen heil is; welzalig hij die de God van Jacob tot zijn hulpe heeft, wiens verwachting is op de Here, zijn God. En Hebr. 12:2,3: Laat ons oog alleen gericht zijn op Jezus...vestig uw aandacht dan op Hem.

Het oordelen naar het aanzien wees Jezus van de hand (Joh.7:24). Het is geestelijke kortzichtigheid. Paulus maakte de Corinthiërs daar ook attent op (2 Cor. 10:7). De geestelijke mens zal door onderscheiding het hart aanzien, zoals God dit doet (1 Sam.16:7). Oordelen naar het uiterlijk, in positieve noch negatieve zin, is ongeestelijk. Er wordt dan geen rekening gehouden met de onzienlijke werkelijkheden, zoals het innerlijk van de naaste, de eventuele werking van boze geesten, van nog

aanwezige beschadigingen en wat de Heer nog kan bewerken.

Het vastklampen aan vlees en bloed voert tot slavernij (1 Cor.7:23 en 2 Cor.11:20). De leefsfeer gaat dan bepaald worden door hoe die ander kijkt, wel of niet groet, stil of druk is, komt of wegblijft, op het vaste plaatsje zit in de zaal, e.d. Bij anderen speelt de familieband of vriendenkring een hoofdrol. De woorden van Jezus in Mattheüs 12:46-50 komen hen vreemd over wie de wil mijns Vaders doet, is mijn broeder en zuster en moeder.

Het klitten en claimen met en van elkaar is een vorm van heerschappijvoering over elkaar (Marc.10:42-45 en 2 Cor. 1:24). Diegenen echter die niet in de 'club' worden opgenomen, zouden zich verworpen kunnen voelen. Al deze aardse verhoudingen, relaties en kontakten kunnen op deze wijze een plaatselijke gemeente schaden. De gemeente zal - zeker als zij bijeenkomt - één groot gezin dienen te zijn zonder deelgroepjes. Het elkander niet meer naar het vlees kennen (2 Cor.5:16) is pas mogelijk als men zicht heeft op de nieuwe schepping in Christus Jezus.

De oude mens

De gedachten over deze nieuwe schepping, 'oude mens en nieuwe mens', worden bij de vleeselijke christen ontwikkeld met voorbijgaan aan de geestelijke wereld. Dit is een duidelijk kenmerk van zijn benadering der dingen. Voor zijn zicht op 'oude en nieuwe mens' beroept hij zich op Galaten 2:20a: Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, (dat is), niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij.

Als er één tekst uit z'n verband is gerukt, dan wel deze. De ellende is daarbij dat er een alom verspreide leer uit is gedestilleerd. Men meent, dat, om de nieuwe mens te kunnen zijn, eerst de oude afgebroken moet worden. Hieruit ontstaat het strijden tegen zichzelf. De mens wordt de vijand van zichzelf. Zijn natuur zou zondig in zich zijn en dient uitgerangeerd te worden, gekruisigd. Indien Paulus dit hier zo bedoelt, wie is dan die 'ik' in vers 20b die zegt: En voor zover 'ik' nu nog in het vlees leef, leef 'ik' door het geloof in de Zoon van God...?

Het ik

Wat verstaat men onder het 'ik'? Zijn dat de menselijke vermogens, de talenten, de ziel of het karakter? Valt daar ook het lichaam onder? Sommigen menen zelfs van wel. Maar dan zou overlijden de poort der verlossing worden. Bezien we het verband waarin Paulus' uitspraak valt, dan gaat het daar om iets geheel anders. De probleemstelling is of de mens door het houden van de wet of door geloof gerechtvaardigd wordt. Indien dit door wetsbetrachting geschiedt, zal de mens zich moeten inspannen (Rom.10:5). Deze werkende mens, die 'ik' van de eigen prestaties is nu gekruisigd toen Jezus voor ons stierf (Gal.2:19). Met dié weg van rechtvaardigmaking is definitief afgerekend door de Heer (Gal.2:16). Die wijze van leven, werken en presteren heeft immers gefaald. Wij behoeven dus niet meer op die manier te leven: dat 'ik' (de wetsbetrachter, die aanpak dus) is met Christus gekruisigd.

De nieuwe mens

Wie is nu die nieuwe 'ik' die door het geloof in de Zoon van God leeft? Dat is de mens die door persoonlijk geloof in Jezus' volbrachte werk gerechtvaardigd is. Om niet, zonder werken en inspanning. Hem wordt de gerechtigheid toegerekend (Rom.4:24). Dit is Gods genade in Christus Jezus voor de mens (Gal.2:21). Zowel voor als na je bekering blijf je dezelfde mens, dezelfde persoonlijkheid. Er hoeft aan en in ons niets gedood te worden.

Het meegekruisigd zijn met Christus betekent in de onzienlijke wereld dat wij - symbolisch - gestraft zijn voor onze zonden (Ezech.18:4,20 en 2 Cor.5:15a). In de praktijk betekent het een volledig afstand doen van de oude manier van leven: wettisch, zondig, vervreemd van God (Rom.6:6,12 en Gal.2:19). Een breuk met wet, duivel en dood.

Het mede opgewekt zijn met Christus betekent een weggkomen van ons innerlijk, ons geestelijk lichaam, uit de macht van de dood en van satan (Hand.26:18 en Hebr.2:14-16) en een geplaatst worden in Gods Koninkrijk (Ef.1:3). En in de praktijk een kunnen gaan leven voor en met God, door geloof (Rom.6:4,11 en Col.3:3).

Ontkoming

Deze nieuwe schepping zal, waar nodig, bevrijd moeten worden van gebondenheden aan demonische machten. Daarna zal door de doop in heilige Geest zijn innerlijk met kracht gesterkt worden en mede door Gods woord tot herstel komen. Dit is nu "gaan leven door het geloof in de Zoon van God". Omdat de mens op deze wereld omringd en aangevallen wordt door het rijk der duisternis, zal hij tevens een geestelijke strijd dienen te voeren (bv. 2 Cor. 10:3-6 en Ef. 6:10-18). Daarbij omvat het herstel: de genezing, de vernieuwing van denken, de opvoeding en vorming. Dat bedoelt Paulus als hij schrijft over het 'afleggen van' en het 'aandoen van' (o.a. Ef. 4:22 en Col. 3:10).

Om uit het vleeselijk-zijn weg te komen teneinde geestelijk te worden, is het absoluut noodzakelijk zicht te krijgen op de onzienlijke dingen, met name op de werking van de vijand. Het zijn bij uitstek de vrome en weerspannige geesten die de gelovige blinde plekken bezorgen en de ingeschapen gevoeligheid voor de geestelijke wereld blokkeren (Matth. 13:13-17 en 2 Cor. 4:4). Maar het behoeft per definitie ook weer niet zo te zijn dat zulke situaties onoverkomelijk zijn. Anders zou het woord uit 1 Timotheüs 2:4, dat God alle mensen wil behouden, niet uitvoerbaar zijn. Indien men de waarheid zoekt, zal voor oprechten het licht opgaan (Ps. 112:4).

Er wordt echter wel iets voor gevraagd. Het zal nodig zijn de inzichten omtrent de geestelijke wereld heel serieus te gaan bestuderen. Vervolgens is het nodig een ontvankelijke en ootmoedige houding aan te nemen waarin je je laat gezeggen en corrigeren. Er zal gebroken dienen te worden met verouderde en achterhaalde leringen en eventueel met die bronnen waaruit ze voortkomen: allerlei lectuur, kontakten en bewegingen. Ten slotte is bevrijding van bovengenoemde machten een vereiste, soms meerdere malen indien men te gemakkelijk er weer in terugvalt (2 Cor. 11:4). Hoe het in denken en gevoel misschien zal gaan stormen, volhard toch in het zoeken naar de volle waarheid. Bid daarbij

---

om verlichte ogen des harten en ogenzalf (Ef.1:17,18 en Op.3:18b). Jezus opende het verstand van zijn discipelen en wil dat nog steeds doen (Luc.24:45).

Wie in het vlees is, kan God niet behagen omdat de machten der duisternis in en door hem werken (Rom.7:15-20 en 8:8). De Heer echter staat garant voor verlossing en vernieuwing wanneer wij daar werkelijk op in willen gaan (Hebr.11:6b). Hij wil u allen zo graag bij Zich hebben waar Hij is om zijn heerlijkheid te aanschouwen (Joh.17:24). Voor eindtijdgelovigen geldt meer dan ooit 'in de hemel' te zijn, geestelijke mensen te zijn die het Lam (kunnen) volgen waar Het ook heengaat (Op.14:4 en 19:14).